

Inre strålbehandling vid livmoderkroppscancer

Du rekommenderas inre strålbehandling. Inre strålbehandling kallas även brachybehandling.

Inre strålbehandling innebär att en strålkälla placeras inuti kroppen, i eller nära det område som ska behandlas. Då kan man ge en mycket hög och avgränsad stråldos riktad direkt mot tumören, med så lite påverkan som möjligt på den friska vävnaden intill.

Inre strålbehandling kan ges som enda behandling eller i kombination med yttre strålbehandling. Din läkare kommer att berätta för dig hur din behandling planeras.

Hur ska jag förbereda mig?

Oftast behövs inga förberedelser, utan du kommer direkt till behandlingsavdelningen.

Ibland kan det behövas en förberedande gynekologisk undersökning där du sövs. Läkaren gör undersökningen för att bedöma om inre strålbehandling är lämplig och prova ut vilket instrument som ska användas. Om detta är aktuellt för dig kommer du att få träffa läkare och sjuksköterska inför undersökningen för att få veta hur du ska förbereda dig. Du kan till exempel behöva fasta eller ta laxerande läkemedel inför undersökningen. Om inre strålbehandling bedöms lämplig ges första behandlingen i samband med att du är sövd.

Ibland kan du behöva vara sövd vid varje behandling. Om detta är aktuellt får du information om detta och du får veta hur du ska förbereda dig inför varje behandling.

Så går det till

Den inre strålbehandlingen ges oftast vid 5 tillfällen. Om den kombineras med yttre strålbehandling ges denna oftast i slutet av behandlingsperioden. Hur behandlingen ges, vilket instrument som används och hur många behandlingar du ska ha anpassas efter dig och din sjukdom.

Behandlingen ges på en särskild strålbehandlingsavdelning. När du kommer dit träffar du läkare och annan personal som informerar dig om hur behandlingen går till.

Du visas in i behandlingsrummet och får klä av dig på underkroppen. Därefter ska du lägga dig på en brits med benen i benstöd, som vid en gynekologisk undersökning.

Läkaren sätter sedan in behandlingsinstrumentet i slidan. Instrumentet är en stav formad som en cylinder. Instrumentet kallas också applikator. Det gör oftast inte ont att ha den på plats i slidan, men det kan kännas obehagligt.

Ibland tar man röntgenbilder när instrumentet är på plats för att säkerställa att det sitter rätt. I så fall behöver du också få en kateter i urinblåsan och en slang i ändtarmen. Dessa tas bort innan du lämnar avdelningen. Du kommer att få information om detta av läkaren eller sjuksköterskan om det är aktuellt för dig.

Strålkällan leds in i instrumentet genom en vajer. Strålkällan är bara några millimeter lång och avger strålning vid tumören.

Under tiden du får strålbehandling lämnar personalen rummet, men de övervakar dig via en skärm. Du kommer att få veta hur du ska signalera om något känns konstigt. Att få strålbehandling känns inte. Det är viktigt att du ligger still under behandlingen.

När behandlingen är klar tar läkaren eller sjuksköterskan ut instrumentet. Sedan får du klä på dig och lämna avdelningen.

Ibland ges den inre strålbehandlingen med andra metoder och instrument. Det beror på om du till exempel är opererad eller inte och hur tumören ser ut. Om detta blir aktuellt för dig kommer din läkare och sjuksköterska att berätta mer för dig om hur det går till.

3. BEHANDLING

Strålbehandling

Uppföljning

Efter att du fått all inre strålbehandling träffar du en läkare för att prata om hur behandlingen har gått och planen framåt.

Efter cirka 6–10 veckor har du kontakt med en läkare eller sjuksköterska igen. Då pratar ni om hur du mår, om du fortfarande har biverkningar och hur du i så fall kan få hjälp att lindra dessa.